

Eksamensoppgaver FINF 4001 2006-2009

Eksamensoppgave for FINF 4001 "Forvaltningsinformatikk"

8. Desember 2006 kl. 10:00 (6 timer).

1. Forklar hva et rettslig beslutnings(støtte)system er, og bruk offentlig forvaltning som eksempel. Nevn noen viktige krav til slike systemer i forvaltningen.
2. Du skal gi råd om hvorledes personvern bør ivaretas i samband med utvikling av en web-basert rutine for søking om kontantstøtte. Nevn det som etter din mening er de tre viktigste personverninteressene som i denne sammenheng bør ivaretas. Begrunn utvalget.
3. Drøft valg av systemutviklingsmetode(r) og -teknikk(er) i et utviklingsarbeid som beskrevet under 2). Beskriv konkret hvordan du vil bruke disse i både analyse og utformings (design)fasene. Ta særlig hensyn til at arbeidet innbefatter rettslige elementer.

Presiseringer og råd:

- Alle deler av oppgaven skal besvares og alle deler teller omtrent likt ved sensur.
- Bruk gjerne virkelige og/eller konstruerte eksempler.
- Det kan ofte være en fordel å bruke figurer i tillegg til tekst.

Tillatt hjelpemiddel:

- Norsk ordbok

Eksamensoppgave for FINF 4001

"Forvaltningsinformatikk"

Mandag 10. desember 2007 kl. 10:00 (6 timer).

- 1) Gi en forklaring av og begrunnelse for hovedtrekkene i modellen for IKT-arkitektur i offentlig sektor i vedlegget til denne oppgaven.
- 2) Ta utgangspunkt i det caset som ble brukt i obligatorisk oppgave 1 (Oldefar på nett) eller lag et tilsvarende tenkt eksempel. Foreslå felleskomponenter du kunne *tenke deg å bruke i denne løsningen. Drøft fordeler og ulemper ved forslagene.*
- 3) Lag et metodisk opplegg for evaluering av en slik nettjeneste (f eks. Oldefar på nett) i form av en brukerundersøkelse. Begrunn opplegget.
- 4) Forklar begrepene "saksdrevet fortolkning" og "systemdrevet fortolkning".

Eksamensoppgave for FINF 4001

"Forvaltningsinformatikk"

Torsdag 11. desember 2008

Oppgave 1

Arbeidet med de obligatoriske oppgavene har omfattet systemanalyse knyttet til utvikling av en nettbasert rutine (f. eks. for å vedgå farskap, søknad om sykehjemsplass og andre). Bruk en av disse oppgavene som eksempel, og anta at denne rutinen skal inngå i et større utviklingsprosjekt for å utvikle et datasystem som skal understøtte saksbehandlingen.

Du får i oppgave å utrede nærmere aktuelle løsninger. Løsningene skal kunne omfatte både tekniske, rettslige og organisatoriske komponenter. I dette arbeidet skal du gjøre rede for følgende:

- i. Forklar hva du forstår med semantisk interoperabilitet (samspill) mellom datasystemer og hvorfor dette er viktig ved utvikling av brukerorienterte tjenester i forvaltningen.
- ii. Gi eksempler på semantisk interoperabilitet i praksis i den norske forvaltningen.
- iii. Gjør rede for på hvilken måte interoperabilitet kan være relevant for arbeidet beskrevet ovenfor, og skisser på et overordnet nivå en teknisk løsning for en slik nettbaserte rutine.

Oppgave 2

Du skal gi råd om hvorledes personvern bør ivaretas i samband med utvikling av en slik nettbasert rutine. Nevn det som etter din mening er de tre viktigste kravene som i denne sammenheng følger av personopplysningsloven. Begrunn utvalget.

Oppgave 3 (metodedel)

Kommunestyret i en mindre kommune har sett at oppslutningen til kommunevalget blant enkelte grupper er lavt, og ønsker derfor å finne fram til tiltak som kan øke valgoppslutningen, deriblant om IKT kan brukes til å stimulere til å bruk stemmeretten.

Du blir engasjert av kommunen for å gjøre en undersøkelse av hvorfor denne gruppa har lav valgdeltakelse, og eventuelt foreslå tiltak som kan bedre situasjon.

- i) Angi kort 3 aktuelle tiltak du tror kan øke valgdeltakelsen.
- ii) Skisser en metodisk opplegg for denne undersøkelsen, inkludert eksempler på kronkrete spørsmål du kan tenke deg å bruke. Begrunn ditt forslag.

Presiseringer og råd:

- Alle deler av oppgavesettet skal besvares og alle deler teller omtrent likt ved sensur.
- Bruk virkelige og/eller konstruerte eksempler der dette er hensiktsmessig.
- Presiser de forutsetninger du gjør i arbeidet.
- Det kan ofte være en fordel å bruke figurer i tillegg til tekst.

Tillatt hjelpemiddel:

- Norsk ordbok

Eksamensoppgave for FINF 4001 "Forvaltningsinformatikk"

Fredag 11. desember 2009

Ta utgangspunkt i et systemutviklingsarbeid der det skal lages et rettslig beslutningssystem for NAV som skal gjøre det mulig å automatisere enkeltsaker vedrørende tildeling av kontantstøtte. Systemet er i hovedsak basert på lovgivning og andre tilhørende rettskilder, og skal brukes i saksbehandlingen på de lokale NAV-kontorene.

NAV har en fagavdeling med regelverkseksperter, men har ikke ledig kapasitet blant egne programmerere og annet teknisk personale. De har imidlertid tilsatt en forvaltningsinformatiker som får oppgaven med å organisere og lede utviklingsarbeidet. Tenk at forvaltningsinformatikeren er deg, og at du skal utarbeide forslag til ledelsen vedrørende de følgende spørsmål:

- iv. Den nevnte mangelen på personell gjør at systemering og programmering i hovedsak må utføres av et eksternt konsulentfirma, dvs. denne delen av arbeidet må outsources. Drøft hvorvidt outsourcing vil være rettslig akseptabelt, og gjør rede for eventuelle forutsetninger for vurderingene.
- v. Dette systemet vil, når det skal tas i bruk, innebære store endringer i arbeidsdeling og organisering av arbeidet i virksomheten. Hvordan vil du anbefale at systemutviklingsarbeidet legges opp for å ta hensyn til dette?
- vi. I arbeidet blir framhevet at enkelte komponenter i denne løsningen vil kunne inngå som felleskomponenter i en felles IKT-arkitektur i forvaltningen. Hvilken betydning vil en slik forutsetning etter din mening kunne ha for utforming av disse komponentene?
- vii. Et av IKT arkitekturprinsippene gjelder sikkerhet. Forklar kort innholdet i prinsippet og redegjør kort for to regelverk som gjelder alle forvaltningsorganer (også NAV) og som må etterleves for å ivareta dette prinsippet. Det forventes ikke kunnskap om sikkerhetskrav i særlovgivning.
- viii. I arbeidet med utforming av løsninger ønsker dere å gjennomføre en undersøkelse blant de framtidige brukerne, med sikte på å få bedre kunnskaper om deres ønsker og behov. Lag et metodisk opplegg for denne undersøkelsen. Drøft mulige metodiske svakheter ved det opplegget du skisserer.

Presiseringer og råd:

- Alle deler av oppgaven skal besvares og alle deler teller omtrent likt ved sensur.
- Det kan ofte være en fordel å bruke figurer i tillegg til tekst.

Tillatt hjelpemiddel:

- Norsk ordbok
-

